

Ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith: Cynigion ar gyfer Cynllun Ffermio Cynaliadwy

03/09/2024

Ym mis Gorffennaf 2024, cyflwynodd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith ei adroddiad ar Cynllun Ffermio Cynaliadwy (SFS) arfaethedig Llywodraeth Cymru. Mae'r adroddiad yn cynnwys 19 o argymhellion. Dyma ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion hynny.

Cynnwys

Cyflwyniad 3

Ymateb i'r 19 argymhelliad 5

Argymhelliad 1	5
Argymhelliad 2	5
Argymhelliad 3	6
Argymhelliad 4	6
Argymhelliad 5	7
Argymhelliad 6	7
Argymhelliad 7	7
Argymhelliad 8	8
Argymhelliad 9	8
Argymhelliad 10	8
Argymhelliad 11	9
Argymhelliad 12	10
Argymhelliad 13	10
Argymhelliad 14	10
Argymhelliad 15	11
Argymhelliad 16	11
Argymhelliad 17	12
Argymhelliad 18	12
Argymhelliad 19	13

Atodiad 1: Aelodaeth o'r Ford Gron Weinidogol, y Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon a'r Grwpiau Swyddogion. 14

Cyflwyniad

Ym mis Rhagfyr 2023, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru *Gynllun Ffermio Cynaliadwy: Cadw ffermwyr yn ffermio*. Roedd yr ymgynghoriad hwn yn benllanw dau ymgynghoriad blaenorol, dau gam o gyd-ddylunio, a Chynllun Amlinellol a gyhoeddwyd yn 2022.

Yn 2023 daeth Deddf Amaethyddiaeth (Cymru) yn gyfraith a oedd yn sefydlu'r pedwar amcan Rheoli Tir yn Cynaliadwy (SLM) a fydd yn sail i bolisi a chymorth amaethyddol yn y dyfodol.

Cyhoeddwyd dadansoddiad ffurfiol o'r 12,000 a mwy o ymatebion i'r ymgynghoriad ar *Y Cynllun Ffermio Cynaliadwy: Cadw ffermwyr yn ffermio*, ynghyd ag ymateb Llywodraeth Cymru i'r dadansoddiad hwnnw ym mis Gorffennaf 2024. Yn yr ymateb hwnnw gwnaethom ailadrodd bod Llywodraeth Cymru wedi clywed yr adborth gan y diwydiant, a'n bod yn gweithio gyda rhanddeiliaid i ystyried yr heriau sy'n weddill cyn gwneud unrhyw benderfyniadau terfynol.

Rydym wedi sefydlu Grŵp Bord Gron Weinidogol yr SFS, sydd wedi'i ddylunio i gefnogi'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig, ac sy'n cael ei gadeirio ganddo. Pwrpas y Ford Gron yw adolygu ac ystyried y blaenoriaethau ar gyfer Haenau Cyffredinol, Opsiynol a Chydweithredol yr SFS, ynghyd â Rheolau'r Cynllun (gan gynnwys y gofynion 10%), y meini prawf i fod yn gymwys a dulliau talu. Bydd y Ford Gron yn adolygu'r agweddau hyn yng nghyd-destun yr SLM a'r dadansoddiad o'r ymatebion i'r ymgynghoriad.

Caiff y Ford Gron ei chefnogi gan ddau is-grŵp: sefydlwyd y Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon i ystyried y dystiolaeth all fod yn sail i weithredoedd amgen ar gyfer dal carbon o fewn Haen Cyffredinol y Cynllun. Yn bwysig, mae'r rhain yn Weithredoedd ar wahân i'r rhai sydd wedi'u cynllunio i reoli stociau carbon pwysig sydd eisoes wedi'u sicrhau yn ein pridd. Mae'r Grŵp Swyddogion wedi cael y cyfrifoldeb i adolygu agweddau ar ddyluniad y Cynllun ac i adrodd yn ôl i'r Ford Gron, gan nodi meysydd lle ceir cytundeb, meysydd sydd angen rhagor o waith a phwyntiau y mae angen rhoi mwy o sylw iddynt i'w datrys. Mae aelodau'r Ford Gron Weinidogol a'r Grŵp Swyddogion wedi'u nodi yn Atodiad 1 o'r ymateb hwn.

Mae'r grwpiau rhanddeiliaid hyn yn gweithio'n ddi-oed drwy gydol yr haf, ac mae Llywodraeth Cymru yn hynod ddiolchgar am eu hymrwymiad parhaus a phawb sy'n gysylltiedig.

Lle bo'n bosibl, rydym yn ymdrechu i gadw'r diwydiant yn ymwybodol o'r cynnydd parhaus, er mwyn dangos gwerth y dull hwn o gydweithio mewn partneriaeth. Er enghraifft, ym mis Gorffennaf roeddem yn gallu rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd pwysig a wnaed o ran cynnwys Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) o fewn y taliad cynnal a chadw cynefinoedd gyda'r Taliad Sylfaenol Cyffredinol, fel y cyfeirir ato yn argymhelliad 10 o'r adroddiad hwn.

Ni fydd Gweinidogion Cymru yn gwneud unrhyw benderfyniadau terfynol ar ddyluniad y Cynllun nes bod y gwaith trafod hwn wedi dod i ben. Felly, er bod cynnydd yn cael ei wneud ar lawer o'r pwyntiau a godwyd yn yr adroddiad, nid yw'n bosibl rhoi ymatebion pendant i rai argymhellion.

Rydym wedi derbyn y rhan fwyaf o'r argymhellion yn yr adroddiad hwn. Mae rhai argymhellion yn cael eu derbyn mewn egwyddor hyd nes y bydd y trafod parhaus hwn wedi dod i ben ond byddant yn cael eu hystyried fel rhan o drafodaethau'r rhanddeiliaid. Bydd allbynnau Bord Gron Weinidogol yr SFS a'r is-grwpiau yn cael eu defnyddio i gefnogi Gweinidogion Cymru yn eu penderfyniadau terfynol ar ddyluniad y Cynllun, i sicrhau bod yr SFS yn cyflawni ein hymrwymadau cenedlaethol a rhyngwladol, ynghyd ag amcanion SLM Deddf Amaethyddiaeth (Cymru).

Ymateb i'r 19 argymhelliad

Argymhelliad 1

1. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet wneud y canlynol:

- darparu amserlen ddangosol ar gyfer y camau sy'n weddill o ran datblygu'r Cynllun, gan gynnwys cyhoeddi allbynnau'r ffrydiau gwaith amrywiol sy'n cael eu datblygu gan y Ford Gron Weinidogol, ac
- ymrwymo i roi diweddariadau tymhorol i'r Senedd ar y cynnydd tuag at ddatblygu'r Cynllun terfynol.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

2. Rydym yn disgwyl cyhoeddi manylion terfynol y cynllun yn haf 2025, gyda'r Cyfnod Pontio yn dechrau ar 1 Ionawr 2026.
3. Mae ymgysylltu â Bord Gron Weinidogol yr SFS a'i his-grwpiau (y Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon a'r Gweithgor Swyddogion) yn parhau. Mae'n debygol y bydd y Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon yn dod i ben yr hydref hwn a bydd adroddiad byr yn cael ei gyhoeddi o ganlyniad. Bydd gwaith y Ford Gron Weinidogol a'r Gweithgor Swyddogion yn debygol o barhau hyd at ddechrau Cyfnod Pontio'r SFS a thu hwnt. Nid ydym yn rhagweld y bydd y grwpiau hyn yn cyhoeddi unrhyw allbynnau pellach gan y bydd canlyniadau'r gwaith trafod hwn yn arwain yn uniongyrchol at gyhoeddi'r cynllun terfynol.
4. Rydym yn hapus i ymrwymo i adrodd yn rheolaidd i'r Senedd pan fo diweddariadau allweddol yn y broses ddylunio. Y disgwyl yw y bydd o leiaf un diweddariad yn cael ei ddarparu cyn diwedd y flwyddyn hon.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 2

5. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet gynyddu ymdrechion dros y misoedd nesaf i fynd i'r afael ag unrhyw gamddealltwriaeth ynghylch rheolau'r Cynllun, a hyrwyddo manteision integreiddio coed a chynefinoedd dros dro mewn system gynhyrchiol.

Ymateb: Derbyn

6. Mae'r Ford Gron Weinidogol a'i his-grwpiau yn parhau i ystyried yr heriau sy'n weddill ac i gwblhau manylion Rheolau a Chamau'r Cynllun. Bydd y trafodaethau cysylltiedig â ffermwyr a rhanddeiliaid eraill i nodi manylion y cynllun a chodi ymwybyddiaeth o'r hyn y bydd angen i ymgeiswyr ei wneud i fod yn gymwys i gael taliadau yn dilyn ar ôl i'r trafodaethau hyn ddod i ben.
7. Gan weithio gyda Cyswllt Ffermio ac eraill, byddwn yn dal ati i hyrwyddo manteision gorchudd coed a choetir ar ffermydd a chyfleoedd i drosglwyddo gwybodaeth, gan ganolbwyntio ar weithgarwch ar ffermydd sy'n eu gwneud yn fwy effeithlon ac sy'n

ategu'r canlyniadau a'r gweithredoedd sy'n cael eu datblygu ar gyfer yr SFS. Byddwn hefyd yn parhau i ddarparu cymorth ar gyfer plannu coed, yn wirfoddol, cyn cyflwyno'r SFS.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 3

8. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar ddewisiadau amgen posibl yn lle'r gofyniad gorchudd coed wrth iddynt godi.

Ymateb: Derbyn

9. Ar hyn o bryd mae'r Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon yn archwilio'r dystiolaeth sy'n ymwneud â chamau dal carbon ychwanegol neu amgen y gellid eu cynnwys yn yr SFS fel Gweithred Gyffredinol. Mae priodoldeb y camau hynny i gyd-destun Cymru, a hyd a lled y cyfle i'r Gweithredoedd hynny gael eu cyflwyno ledled Cymru yn ystyriaethau allweddol.
10. Rydym yn rhag-weld y bydd adroddiad byr yn cael ei gyhoeddi ar ganfyddiadau'r Panel yn ddiweddarach eleni, a byddwn yn falch o ddiweddarau'r Pwyllgor maes o law.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 4

11. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau y gall unrhyw ddewis amgen yn lle'r gofyniad gorchudd coed gefnogi'r gwaith o gyflawni canlyniadau dymunol targed plannu coed Llywodraeth Cymru.

Ymateb: Derbyn

12. Mae targedau plannu coed Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar argymhelliad Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU ar hyn o bryd. Mae'r targedau plannu coed yn rhan o'r camau sydd eu hangen i ddal digon o garbon, ynghyd â gweithredoedd i leihau allyriadau ar draws pob sector, fel bod modd cyrraedd Sero Net erbyn 2050. Bydd swyddogion yn parhau i edrych ar ffyrdd o wneud plannu coed yn rhan integredig o sector amaethyddol ffyniannus.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 5

13. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ofyn am gyngor Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU ynghylch unrhyw opsiwn amgen a gynigir gan yr is-grŵp Bord Gron Weinidogol yn lle'r gofyniad plannu coed, a hynny er mwyn sicrhau ei fod yn opsiwn hyfyw ar gyfer atafaelu mwy o garbon, yn unol â'r llwybr cytbwys i sero net.

Ymateb: Derbyn

14. Byddwn yn ymgysylltu â Phwyllgor Newid Hinsawdd y DU, ynghyd â sectorau eraill, i drafod ein llwybr at sero net cyn Cyllideb Garbon 3 yn 2026.
15. Rydym yn parhau i weithio ar y polisiau a'r cynigion a nodir yn Sero Net Cymru wrth inni gwblhau ein gwaith ar Gyllideb Garbon 2 ac rydym yn parhau i archwilio polisiau'r dyfodol ar gyfer amaethyddiaeth a defnydd tir, megis yr SFS, wrth inni edrych ymlaen at y targedau a nodir yng Nghyllideb Garbon 3. Bydd hyn yn cynnwys sicrhau bod ein targedau ar blannu coed ac unrhyw ddulliau dal carbon eraill yn uchelgeisiol, yn seiliedig ar dystiolaeth, yn gyflawnadwy ac o fewn llwybr cytbwys i sero net.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 6

16. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau y bydd unrhyw ddewis amgen yn lle'r gofyniad rheoli cynefinoedd yn helpu i gyflawni ymrwymadau bioamrywiaeth Llywodraeth Cymru, yn enwedig targed 2030.

Ymateb: Derbyn

17. Rwyf wedi ymrwymo i sicrhau bod gofynion rheoli cynefinoedd yr SFS yn cyfrannu at fynd i'r afael â'r argyfwng natur gan gynnwys y targed 30 erbyn 30 a'r targedau domestig sydd ar ddod a fydd yn cael eu cyflwyno gan y Bil Egwyddorion Amgylcheddol, Trefniadau Llywodraethu a Thargedau Bioamrywiaeth. Mae'r cydestun pwysig hwn yn rhan o ystyriaethau'r Ford Gron Weinidogol a Grwpiau eraill yr SFS wrth ystyried dyluniad y cynllun.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 7

18. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ystyried y ffordd orau o sicrhau bod y gofyniad rheoli cynefinoedd, neu unrhyw ddewis amgen yn lle'r gofyniad, yn helpu i greu'r ystod amrywiol o gynefinoedd sydd eu hangen i adfer natur.

Ymateb: Derbyn

19. Drwy ymgysylltu'n barhaus â'r Ford Gron Weinidogol a grwpiau eraill, byddwn yn sicrhau bod y gofyniad rheoli cynefinoedd yn helpu i greu ystod amrywiol o gynefinoedd sydd eu hangen ar gyfer adfer natur.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 8

20. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau bod pob opsiwn ar gyfer creu cynefinoedd dros dro yn sicrhau gwerth am arian a'r canlyniadau bioamrywiaeth a fwriedir.

Ymateb: Derbyn

21. Drwy'r camau nesaf o ddylunio'r cynllun byddwn yn ystyried yr opsiynau yn erbyn yr amcanion SLM, gan gynnwys cynnal a gwella ecosystemau cydnerth sy'n hanfodol ar gyfer bioamrywiaeth.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 9

22. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau nad yw unrhyw newidiadau i'r Gweithredoedd Cyffredinol i fynd i'r afael â rhwystrau i fynediad, neu i symleiddio Gweithredoedd, yn gwanhau uchelgais amgylcheddol y Cynllun.

Ymateb: Derbyn

23. Rwyf wedi ymrwymo i gyflawni canlyniadau amgylcheddol drwy'r SFS, o gofio mai'r argyfwng natur a hinsawdd yw'r prif risg i'n gallu i gynhyrchu bwyd yn y tymor hir. Rhaid i'r Cynllun hefyd gyfrannu at yr Amcanion Rheoli Tir Cynaliadwy sy'n cynnwys ystyried yr uchelgeisiau amgylcheddol.

24. Adfer a diogelu ein hecosystemau naturiol yw'r amddiffyniad gorau sydd gennym wrth addasu i'r newid yn yr hinsawdd a lleihau ei effeithiau.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 10

25. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau bod y Cynllun yn gwobrwyo ffermwyr yn deg am gynnal a chadw tir SoDdGA o dan y Gweithredoedd Cyffredinol. Dylai ymrwymo i gynnwys tir SoDdGA yng nghydran cynnal cynefinoedd y Taliad Sylfaenol Cyffredinol.

Ymateb: Derbyn

26. Rwyf wedi ymrwymo i sicrhau bod yr SFS yn gwobrwyo ffermwyr yn deg am gynnal tir SoDdGA o fewn yr Haen Gyffredinol. Cyhoeddais yn ddiweddar, yn dilyn cyngor ac ystyriaeth bellach gan y Ford Gron Weinidogol, ein bod wedi penderfynu y gellir cynnwys ardaloedd SoDdGA yng nghategori cynnal a chadw perthnasol (cynefin neu goed) y Taliad Sylfaenol Cyffredinol.
27. Bydd cynnwys SoDdGA yn y Taliad Sylfaenol Cyffredinol yn cydnabod ymdrechion ffermwyr i reoli'r ardaloedd hyn, er ein lles ni i gyd. Bydd yn helpu i sicrhau bod y safleoedd hyn yn rhan o reolaeth ehangach ffermydd, gan daro cydbwysedd rhwng cynhyrchu bwyd a gweithredoedd sy'n gwella rhagolygon cynefinoedd natur a dŵr croyw. Bydd hefyd yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion Rheoli Tir yn Gynaliadwy sydd wedi'u cynnwys yn Neddff Amaethyddiaeth (Cymru) tharged 30 erbyn 30.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 11

28. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ddarparu amserlen amlinellol ar gyfer y camau sy'n weddill o ran datblygu'r Gweithredoedd Opsiynol a Chydweithredol.

Ymateb: Derbyn

29. Ein bwriad yw gweithio gyda'r Ford Gron Weinidogol a'r Grŵp Swyddogion i gyflwyno ystod o Weithredoedd Opsiynol a Chydweithredol sy'n adlewyrchu blaenoriaethau'r ymatebwyr i'r ymgynghoriad, yn ogystal â gweithredoedd sy'n adlewyrchu amcanion blaenoriaethau'r llywodraeth. Y bwriad yw sicrhau bod Gweithredoedd Dewisol a Chydweithredol sy'n flaenoriaeth ar gael ar gyfer dechrau Cyfnod Pontio'r SFS. Byddant yn aml yn adeiladu o gynlluniau a chymorth sydd eisoes yn bodoli ac sydd ar gael yn ystod y Cyfnod Paratoi.
30. Er enghraifft, yn ddiweddar, rwyf wedi lansio'r Cynllun Adnoddau Naturiol Integredig (INRS). Mae'n gynllun cydweithredol sy'n galluogi ffermwyr, rheolwyr tir ac eraill i weithio gyda'i gilydd ar lefel tirwedd, dalgylch neu ar draws Cymru. Bydd y cynllun yn darparu cyllid ar gyfer cyflwyno atebion sy'n seiliedig ar natur ar y raddfa briodol, gan dargedu camau gweithredu ac ymyriadau i wella a rheoli ein hadnoddau naturiol yn gynaliadwy.
31. Mae INRS yn gynllun trosiannol sydd wedi'i gynllunio i helpu cyfranogwyr i ddatblygu ffyrdd newydd o weithio wrth baratoi at Weithredoedd Cydweithredol yr SFS.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 12

32. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet nodi'r meini prawf y bydd yn eu defnyddio i benderfynu pa Weithredoedd Opsiynol a Chydweithredol i'w blaenoriaethu i'w cyflwyno ar ddechrau'r Cynllun.

Ymateb: Derbyn

33. Bydd y fframwaith ar gyfer y Gweithredoedd Dewisol a Chydweithredol yn cael ei ddatblygu gyda chyfranogiad Bord Gron Weinidogol yr SFS a'i his-grwpiau dros y misoedd nesaf. Wrth ystyried hyn, bydd y trafodaethau'n cael eu llywio gan ddyluniad y cynllun sy'n esblygu, i nodi lle mae Gweithredoedd Gweithredol a Chydweithredol yn galluogi ffermwyr i symud ymlaen y tu hwnt i'r Gweithredoedd Cyffredinol, y dadansoddiad o'r ymgynghoriad a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru megis ymrwymadau polisi a chyfreithiol.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 13

34. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet sicrhau bod digon o flaenoriaeth yn cael ei rhoi i Weithredoedd Opsiynol a Chydweithredol a fydd yn sicrhau canlyniadau amgylcheddol. Mae hyn yn cynnwys Gweithredoedd sydd â'r nod o wella cyflwr SoDdGA, gan gydnabod bod SoDdGA yn allweddol i gyflawni'r targed 30 erbyn 30.

Ymateb: Derbyn

35. Rwy'n cydnabod pwysigrwydd y Gweithredodd Dewisol a Chydweithredol wrth gyflawni canlyniadau amgylcheddol a byddwn yn datblygu'r rhain gyda rhanddeiliaid gan gynnwys drwy'r Ford Gron Weinidogol. Bydd y Gweithredoedd Cydweithredol yn benodol yn allweddol i gefnogi graddfa'r dirwedd, y dulliau gweithio mewn partneriaeth sydd eu hangen i gynyddu graddfa a chyflymder i gyflawni canlyniadau bioamrywiaeth, gan gynnwys y targed o 30 erbyn 30.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 14

36. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet wneud y canlynol:

- adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar ganfyddiadau gwaith a wneir i archwilio'r potensial i gynnwys cnydau biomas fel Gweithred Opsiynol, ac
- egluro a yw cnydau biomas wedi'u diystyru fel Gweithred Opsiynol, ac os felly, egluro'r rhesymau dros y penderfyniad hwn.

Ymateb: Derbyn

37. Mae'r Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon yn archwilio'r dystiolaeth i gefnogi Gweithredoedd Eraill neu Ychwanegol i ddal a storio carbon, ac mae hyn yn cynnwys y potensial i gynnwys cynyddau biomas.
38. Er ei bod yn rhy gynnar i wneud sylwadau ar ganfyddiadau'r Panel, gallaf gadarnhau nad yw cynyddau biomas wedi'u diystyru fel Gweithred Ddewisol bosibl.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 15

39. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet egluro sut y bydd yn sicrhau bod cyllideb y Cynllun yn cael ei dyrannu'n briodol ar draws yr haenau Cyffredinol, Opsiynol a Chydweithredol er mwyn sicrhau'r canlyniadau amgylcheddol gorau posibl.

Ymateb: Derbyn

40. Bydd y dull talu, a fydd yn cynnwys rheoli'r gyllideb, yn cael ei ddatblygu gyda rhanddeiliaid gan gynnwys drwy'r Ford Gron Weinidogol. Y bwriad yw sicrhau bod y Taliad Sylfaenol Cyffredinol yn darparu lefel o incwm sy'n helpu busnesau fferm yng Nghymru i fod yn fwy cydnerth gan helpu i gynnal ffabrig amaethyddiaeth Cymru a'n cymunedau gwledig. Bydd hefyd yn ategu'r incwm ar gyfer y ffermydd hynny sy'n dymuno symud ymlaen ymhellach gyda gwelliannau economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol.
41. Gall cydbwysedd a phwysigrwyd y gweithredoedd hyn newid dros amser, a bydd angen ei adlewyrchu yn y gwaith o reoli'r gyllideb o fewn y Cynllun. Nid yw'n bosibl pennu'r cydbwysedd hwn hyd nes y penderfynir ar Ddyluniad y Cynllun.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 16

42. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ymrwymo i sicrhau bod 'gwerth cymdeithasol' yn cael ei ymgorffori yn y dull talu ar ddechrau'r Cynllun.

Ymateb: Derbyn

43. Rwyf wedi ymrwymo i sicrhau bod gwerth cymdeithasol yn cael ei ymgorffori yn y dull talu ar gyfer y Cynllun.
44. Ar hyn o bryd mae fy swyddogion yn archwilio'r dystiolaeth a fydd yn sail i gynigion ar sut rydym yn ymgorffori gwerth cymdeithasol yn y dull talu. Byddwn yn rhannu ein syniadau wrth iddynt ddatblygu gyda'r Ford Gron Weinidogol i helpu i lunio'r cynigion terfynol.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 17

45. Dylai Llywodraeth Cymru:

- nodi ei syniadau presennol ynghylch dull 'Taliadau am Ganlyniadau', ac
- ymrwymo i ystyried cynnwys 'Taliadau am Ganlyniadau' fel rhan o adolygiad o'r Cynllun yn y dyfodol.

Ymateb: Derbyn

46. Byddwn yn ystyried mecanweithiau 'Taliadau am Ganlyniadau' fel mecanwaith cyflawni arloesol posibl ar gyfer Gweithredoedd Dewisol a Chydweithredol lle gallai hyn fod yn briodol a chynnig gwerth am arian.

47. Bwriedir cynnwys rhai o egwyddorion dull 'Taliadau am Ganlyniadau' yn y Gweithredoedd Cyffredinol. Er enghraifft, mae Cynnal a Chadw Cynefin sef Gweithred Gyffredinol 7 yn cynnwys disgrifiad o 'Ganlyniadau mesuradwy' y byddai angen i'r ffermwr eu cyflawni. Yn seiliedig ar adborth rhanddeiliaid, mae'r dull hwn wedi'i gynllunio i fod yn fwy hyblyg na chynlluniau amaeth-amgylcheddol blaenorol a oedd yn cynnwys niferoedd stocio anhyblyg. Mae'r dull hwn yn caniatáu i'r ffermwyr wneud penderfyniadau mwy priodol yn lleol yn seiliedig ar y tymor ac amodau'r ddaear.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 18

48. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet egluro hyd a lled rôl Cyfoeth Naturiol Cymru o ran cefnogi'r gwaith o gyflawni'r Cynllun a darparu manylion unrhyw asesiad cost cysylltiedig. Os nad oes asesiad cost wedi'i gynnal eto, dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ymrwymo i amserlen ar gyfer cwblhau'r gwaith hwn ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar y canlyniad.

Ymateb: Derbyn

49. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn parhau i fod yn rhan o broses ddylunio'r SFS a bydd yn rhan o'i gyflawni, er enghraifft wrth ddarparu cyngor a chymorth wrth reoli safleoedd dynodedig. Wrth i'r trafodaethau a rhanddeiliaid barhau i gwblhau dyluniad y Cynllun, ni allaf wneud sylw ar hyn o bryd ar natur na hyd a lled terfynol cyfranogiad CNC na'r costau sy'n gysylltiedig ag ef. Bydd hyn yn rhan o'r achos busnes a fydd yn cael ei gyflwyno i Weinidogion Cymru y flwyddyn nesaf.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 19

50. Dylai'r Ysgrifennydd Cabinet ymrwymo i sicrhau bod gan Cyfoeth Naturiol Cymru ddigon o adnoddau i ymgymryd ag unrhyw weithgareddau ychwanegol a/neu fodloni unrhyw gynnydd yn y galw am wasanaethau sy'n deillio o'r Cynllun.

Ymateb: Derbyn

51. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn cynnig ail-lunio'r sefydliad fel y gall weithredu'n effeithiol o fewn y gyllideb sydd ar gael iddo, gan gynnwys unrhyw rolau gyda'r SFS, sydd wedi bod dan bwysau fel sawl rhan o'r gwasanaeth cyhoeddus.

52. Mae'r adnoddau sydd ar gael, gan gynnwys o fewn CNC, yn cael eu hystyried yn barhaus wrth inni barhau i gwblhau dyluniad polisi a darpariaeth weithredol yr SFS.

Goblygiadau ariannol: Dim

Atodiad 1: Aelodaeth o'r Ford Gron Weinidogol, y Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon a'r Grwpiau Swyddogion.

Partner	Bord Gron Weinidogol	Panel Adolygu Tystiolaeth ar Ddal Carbon	Gweithgor Swyddogion
Afonydd Cymru			✓
Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth	✓		✓
Grŵp Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru	✓		✓
Cymdeithas Proseswyr Cig Prydain	✓		
Cymdeithas Milfeddygon Prydain (Cymru)	✓		
Cymdeithas Ganolog y Prîswyr Amaethyddol			✓
Cymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad	✓	✓	✓
Confor	✓	✓	✓
DPJ Foundation	✓		
Dŵr Cymru			✓
Undeb Amaethwyr Cymru	✓	✓	✓
Grŵp Bywyd Gwyllt a Chynghori Ffermydd Cymru			✓
Game & Wildlife Conservation Trust			✓
Hybu Cig Cymru	✓	✓	✓

Cynrychiolydd ffermwyr annibynnol	✓	✓	
Cynrychiolydd milfeddygon annibynnol			✓
Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru	✓	✓	✓
Y Gymdeithas Ddefaid Genedlaethol			✓
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol			✓
Cyfoeth Naturiol Cymru	✓	✓	✓
Rhwydwaith Ffermio Natur- Gyfeillgar	✓	✓	✓
Y Gymdeithas Frenhinol er Amddiffyn Adar			✓
Cymdeithas y Pridd	✓*	✓*	✓
Sustainable Food Trust			✓
Tirweddau Cymru			✓
Cymdeithas y Ffermwyr Tenant	✓		✓
Cyswllt Amgylchedd Cymru			✓
Hybu Cig Oen a Chig Eidion Cymru	✓		✓
Comisiynydd y Gymraeg			✓

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru			✓
Ymddiriedolaethau Natur Cymru	✓*		✓
Coed Cadw	✓*		✓
World Wild Fund for Nature			✓
Ffederasiwn Clybiau Ffermwyr Ifanc Cymru	✓		✓
Grŵp Cynghrair Garddwriaeth Cymru			✓

*Hefyd yn cynrychioli Cyswllt Amgylchedd Cymru (WEL).